

Příloha č. 1:

KRITÉRIA A HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE A ÚSTNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

PÍSEMNÁ PRÁCE

I. PRŮBĚH PÍSEMNÉ PRÁCE

- Podstatou písemné práce je vytvoření souvislého textu odpovídajícího zadání o rozsahu nejméně 250 slov.
- Písemná práce trvá 180 minut, včetně času na výběr jednoho zadání.
- Žák vybírá z 5 zadání stanovených ředitelem školy.
- Během zkoušky má žák možnost používat Pravidla českého pravopisu.
- Zadání obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání, popřípadě výchozí text, obrázek či graf.
- Způsob záznamu je rukopisný.

II. HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

Písemná práce žáka je hodnocena v těchto 6 kritériích:

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

1A téma, obsah

1B komunikační situace, slohový útvar

2. Funkční užití jazykových prostředků

2A pravopis, tvarosloví a slovtvorba

2B lexikum

3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu

3A větná syntax, textová koheze

3B nadvětná syntax, koherence textu

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5. **Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 30. Nejnižší možný počet bodů je 12.**

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo v dílčím kritériu 1B (Vytvoření textu podle zadaných kritérií) hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“.

Písemná práce se dále pokládá za neúspěšnou, jestliže text nespĺňuje požadavky na stanovený minimální rozsah (tj. 250 slov), a to ani v rámci stanovené tolerance (minus 50 slov).

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

Písemná práce	
Bodová škála	známka
30 - 27	1
26 - 22	2
21 - 17	3
16 - 12	4
11 - 0	5

Bodová škála k hodnocení písemných prací z českého jazyka a literatury

	0	1	2	3	4	5
1A	<ul style="list-style-type: none"> Text se nevztahuje k zadanému tématu. 	<ul style="list-style-type: none"> Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně. 	<ul style="list-style-type: none"> Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní. 	<ul style="list-style-type: none"> Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně. 	<ul style="list-style-type: none"> Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně. 	<ul style="list-style-type: none"> Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	<ul style="list-style-type: none"> Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace. 	<ul style="list-style-type: none"> Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru. 	<ul style="list-style-type: none"> Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
2A	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb)¹. Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují místy (4-5 chyb). Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby). Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyba). Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je nemotivovaně chudá až primitivní. V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je nemotivovaně chudá. V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je spíše chudá. V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. V textu se místy vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. V textu se jen ojediněle vyskytnou výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba je motivovaně bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou plně funkční. V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.
3A	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu vyskytují ve vysoké míře. Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu vyskytují ve větší míře. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu vyskytují občas. Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. Místy se objevují nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby. Nedostatky mají místy vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu vyskytují jen ojediněle. Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu nevyskytují. Čtenářský komfort adresáta není narušován.
3B	<ul style="list-style-type: none"> Text je nesoudržný a chaotický. Členění textu je nelogické. Text je argumentačně nezvládnutý. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je nepřehledná. V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je spíše nahodilá. V členění textu se často vyskytují nedostatky. Argumentace je občas nesrozumitelná. Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je v zásadě vyvážená. Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je v zásadě srozumitelná. Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je srozumitelná. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice textu je precizní. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je velmi vyspělá. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

¹ Kvantifikace chyb se vztahuje pouze ke kritériu 2A. Určený interval uvádí počet tzv. „hrubých“ chyb, dvě „malé“ chyby odpovídají jedné „hrubé“. Případné chyby v bodovém pásmu 4 a 5 bodů nemají závažný charakter, viz metodický materiál.

ÚSTNÍ ZKOUŠKA

I. KRITÉRIA PRO SESTAVENÍ SEZNAMU LITERÁRNÍCH DĚL

Žák vybírá ze školního seznamu 20 literárních děl podle těchto kritérií:

- Z okruhu „Světová a česká literatura do konce 18. století“ minimálně 2 díla
- Z okruhu „Světová a česká literatura 19. století“ minimálně 3 díla
- Z okruhu „Světová literatura 20. a 21. století“ minimálně 4 díla
- Z okruhu „Česká literatura 20. a 21. století“ minimálně 5 děl
- Od jednoho autora maximálně 2 díla
- Minimálně 2 díla prozaická, 2 veršovaná a 2 dramatická

Seznam vybraných děl odevzdává žák nejpozději 31. 3. pro jarní termín, nebo do 30. 6. pro podzimní termín řediteli školy či jiné pověřené osobě.

II. PRŮBĚH ÚSTNÍ ZKOUŠKY

Žák si losuje číslo pracovního listu. Příprava žáka trvá 15 minut, samotné ústní zkoušení, realizované formou řízeného rozhovoru, potrvá maximálně 15 minut. V jednom dni nemůže být vytaženo totéž literární dílo dvakrát.

Pracovní list obsahuje výňatek z vylosovaného literárního díla, výňatek neumeleckého textu a zadání ověřující znalosti žáka (tj. strukturu ústní zkoušky).

III. KRITÉRIA HODNOCENÍ

Žák je během ústního zkoušení hodnocen v těchto 7 kategoriích, které odpovídají obecné struktuře pracovního listu:

1. Analýza uměleckého textu

- I. část:** zasazení výňatku do kontextu díla, téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr
- II. část:** vypravěč / lyrický subjekt, postava, vyprávěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba
- III. část:** jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku, tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

2. Literárněhistorický kontext literárního díla, kontext autorovy tvorby

3. Analýza neumeleckého textu

- I. část:** porozumění textu, charakteristika komunikační situace (např. účel, adresát), souvislost mezi výňatky, hlavní myšlenka textu, podstatné a nepodstatné informace, různé možné způsoby čtení a interpretace textu, domněnky a fakta
- II. část:** funkčně-stylové charakteristiky textu, slohový postup, slohový útvar, kompoziční výstavba výňatku, jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4. **Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28. K úspěšnému složení zkoušky musí žák dosáhnout 44% úspěšnosti, tedy 13 bodů.**

**Základní škola a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace
Komenského 754, 749 01 Vítkov**

Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující vnitřní podmínky hodnocení. Pro analýzu uměleckého textu (1. kritérium) a literárněhistorický kontext literárního díla (2. kritérium) platí:

- **Za první a druhé kritérium** dohromady musí žák získat alespoň **4 body**. Pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.
- Za kritérium **analýza uměleckého textu** musí žák získat alespoň **3 body**. Pokud získá méně než 3 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body.

Hodnocení kritéria výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury se vztahuje k výkonu žáka v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí vnitřní podmínka hodnocení:

- Pokud žák získá v některé z dílčích částí ústní zkoušky (tzn. v I. až III. části analýzy uměleckého textu a/nebo v rámci charakteristiky literárněhistorického kontextu a/nebo v I. až II. části analýzy neuměleckého textu) 0 bodů, může být v kritériu **výpověď v souladu s jazykovými normami a zásadami jazykové kultury** hodnocen **maximálně 3 body**.

Ústní zkoušení	
Bodová škála	známka
28 - 25	1
24 - 21	2
20 - 17	3
16 - 13	4
12 - 0	5

Bodová škála k hodnocení ústní zkoušky z českého jazyka a literatury

	0	1	2	3	4
ANALÝZA UMĚLECKÉHO A NEUMĚLECKÉHO TEXTU	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. •Analýza textu je nedostatečná. •Tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. •Analýza textu je dostatečná. •Tvrzení jsou dostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se občas objevují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná občas. •Analýza textu je dobrá. •Tvrzení jsou dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. •Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. •Analýza textu je velmi dobrá. •Tvrzení jsou velmi dobře doložena konkrétními textovými pasážemi. 	<ul style="list-style-type: none"> •Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. •Pomoc zkoušejícího není nutná. •Analýza textu je výborná. •Tvrzení jsou výborně doložena konkrétními textovými pasážemi.
CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚHISTORICKÉHO KONTEXTU	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná ve vysoké míře. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se ve větší míře vyskytují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ve sdělení se občas objevují nedostatky. •Pomoc zkoušejícího je nutná občas. 	<ul style="list-style-type: none"> •Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují ojediněle. •Pomoc zkoušejícího je nutná ojediněle. 	<ul style="list-style-type: none"> •Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují. •Pomoc zkoušejícího není nutná.
VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A ZÁSADAMI JAZYKOVÉ KULTURY	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je ve vysoké míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. •Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve vysoké míře vyskytují nedostatky. <i>nebo</i> •Projev nelze hodnotit, žák téměř nebo vůbec nekomunikuje. •Argumentace je nedostatečná. 	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. •Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve větší míře vyskytují nedostatky. •Argumentace je dostatečná. 	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je občas v rozporu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury. •Projev není občas plynulý, v jeho strukturaci se občas vyskytují nedostatky. •Argumentace je dobrá. 	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se objevují ojediněle. •Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují ojediněle. •Argumentace je velmi dobrá. 	<ul style="list-style-type: none"> •Výpověď je v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se téměř nevyskytují. •Projev je plynulý a vhodně strukturovaný, nedostatky se téměř nevyskytují. •Argumentace je výborná.